

SKRIVNOSTNI VRT

NEŽA LUZAR

Dijaški dom Ivana Cankarja, Ljubljana

Urbano okolje

VISOKE GREDE

SKRIVNOSTNI VRT

PERMAKULTURA

Beseda permakultura izhaja iz besed permanenten, kar pomeni trajnoosten in kultura, kar pomeni odnos.

Permakultura je praktična filozofija.

Prvi koraki permakulturnega delovanja segajo na področje biološke pridelave hrane.

Ker pa je med seboj vse povezano,

sega permakultura na vsa področja človekovega bivanja.

Smisel permakulture je v ohranitvi življenja na planetu:

ohranitev in izboljšanje čistih voda, zraka, rodovitnih tal, kvalitetnega bivanja vseh živih bitij v različnih življenjskih okoljih...

Permakultura utemeljuje, da je mogoče bivati v naravnem okolju, kadar je vse v ravnotežju. To utemeljuje s tremi pomembnimi vsebinami, ki jih je potrebno uravnoteženo živeti:

Ker je današnje bivanje na planetu Zemlja povečini odmaknjeno od teh vrednot, predvsem pa od narave, se dandane s permakultura ukvarja s preprostimi uravnoteženimi rešitvami. Izdelan ima izobraževalni sistem s poudarkom na opazovanju in načrtovanju, kjer so upoštevane naravne danosti, energija, socialne in abstraktne sestavine ter globalne razmere in principi.

Oče permakulture je avstralski biolog Bill Mollison, ki je svoje življenje posvetil permakulturnemu gibanju najprej v Avstraliji, kasneje pa se je gibanje razširilo na vse kontinente. Za svoje aktivno in uspešno delovanje je prejel malo Nobelovo nagrado.

VISOKA GREDA

Visoke grede so pravi trend urbanega vrtnarjenja, saj pričarajo odličen izgled vrtov na zelenicah. V njih ustvarimo bolj lahka, zračna in rodovitna tla, ki se hitreje segrejejo in posledično pospešijo kaljenje semen ter ukoreninjanje presajenih sadik.

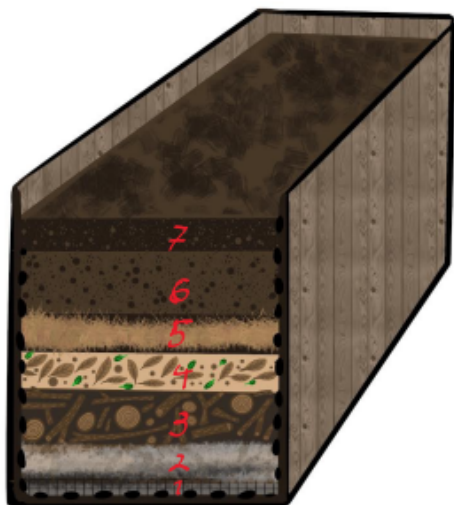
Visoko gredo postavimo na sončno, a zavetrno lokacijo. Usmerimo jo S-J ali postavimo za rob stene. Dolžina je poljubna, maksimalna širina 120-140 cm, da normalno sežemo do sredine grede.

Oblika je odvisna od posameznika, lahko je ravna, L oblike, stopničasta ...

Najboljši les za izdelavo visoke grede je les macesna, akacije ali hrasta, saj je najbolj obstojen.

Les visokih gred je pred izdelavo grede priporočljivo naoljiti z naravnimi olji, da ga zaščitimo!

Trajno in lično izdelano visoko gredo sestavimo po naslednjem postopku:

Izravnamo nivo zemlje.

Izkopano zemljo kasneje uporabimo za polnjenje visoke grede.

Postavimo lesen okvir in ga naoljimo.

Notranje stene zaščitimo z gradbeno folijo za nasipe tako, da so stranice ovite s folijo po celi višini.

Gradbeno folijo pritrdimo s sponkačem ali z manjšimi vijaki.

1 Na dno položimo inox mrežo za zaščito pred voluharji.

2 Ovčja volna kot prva plast.

Dodamo 5 cm zemlje za začetek, da pokrijemo ovčjo volno.

3 Sledi 15 cm drenažne plasti - veje in ostanki lesa, ki jih zlagamo cik-cak.

4 Zračne koticke med vejami zapolnimo s prbl. 10 cm listja in zemlje

5 To prekrijemo s slamo.

6 Dodamo 20 cm rodovitne vrtno ali njivske zemlje.

7 Na vrh položimo 10 cm finega komposta, v katerega direktno sejemo in sadimo.

Visoke grede se sčasoma posedajo, saj se vmesne in spodnje plasti začnejo predelovati.

Vzdrževanje nato poteka tako, da iz vrha dodajamo kompost ali kvalitetno vrtno zemljo.

Skozi rastno sezono uporabljamo različne zastirke. Na ta način vzdrževane visoke grede nam bodo služile več let.

Zaradi veliko organske mase in bolj kvalitetne zemlje imajo visoke grede tako dober donos zelenjave!

PERMAKULTURA KOT VZGOJA

PRIDELAVA, PREDELAVA VRTNIN

SADEŽI PRIHODNOSTI in PODNEBNE SPREMEMBE

POVEZOVALNA VIZIJA

